

आकार मारोछे एवो जेवो ते तपासी जोता,
टोपी जेवो लागे तेवुं काम हुं बजावुंछुं;
प्रथम बंधाए थवा लालच अपार आपुं,
कसुंबा पीनार पासे फायदा गणावुंछुं.
नवो बंधाणी करवा उरमां उलास तेथी,
नवो आवे तेने सारु खाणुं खवरावुंछुं;
गरणी कहेछे शुण लल्लु हुं गरासीयाने,
ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. १
ज्यारे खावा शीखेछे अमल त्यारे उमंगथी,
खरल ने खरे एना हाथमां धरावुंछुं;
कसुंबो पीवानी वेळा ताण हुं विशेष करी,
बंधाएथी अधीक कसुंबो पीवरावुंछुं.
एम थोडे थोडे एवा नरने वधारी दइ,
बंधाणीनी टीपे एनुं नाम हुं चडावुंछुं;
गरणी कहेछे शुण लल्लु हुं मरासीयाने,
ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. २

अमल पीवानो सक कोइ दीन छोडे नहीं,
छांडे तो हुं तुर्त एने अंगे अकळावुंछुं;
आळस कदापी अमलने घुटवानुं करे,
खरे ए खुवारने बगासा खवरावुंछुं.

तक थाय के तुरस्त धावरो बनावी पछी,
चोरे दायरामां एने दा'डी हुं दोरावुंछुं;
गरणी कहेछे भुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. ३

मोटो बंधाणी जे होय तेने हुं पटेल करुं,
पछी नाना बंधाणीने एने घेर लावुंछुं;
माप्पीने मोटाइ रोज पावुं पडेछे अफीण,
पाय न अफीण तो हुं लाज लेवरावुंछुं.

माटे रजवाढा वाला पाय प्रीतेथी अफीण,
नकामो खरच एवो रोज अदरावुंछुं;
गरणी कहेछे भुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. ४

दायरामां आवे बधा वेसवा बंधाणी पछी,
 मेवाने मीठाइ तणा थाळ हुं मगावुंछुं;
 साम सामा सोगन अपावीने अमल बधु,
 प्रिते पीवरावीने मीठाइ खवराउंछुं.
 ज्यारे अणघणने अमल तणो केफ आवे,
 साची जुठी वातो तणा गपाटा मराउंछुं;
 गरणी कहेछुं शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'रा छुं. ५
 चारणने जाट तणा खोटा सांजळी वखाण,
 साचाछे तमाम एवुं उरे उतरावुंछुं;
 साचा खोटा दुहा जाट चारणना जाइ शुणे,
 इनाम अपावी कोष खाली हुं कराउंछुं.
 कांतो घोडुं अपावुं के शोळ शोजता शृंगार,
 कांतो कडां शांकळां हुं शरीरे सोजावुंछुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. ६

ज्ञांडने जवैया तणा शब्दनो पडावुं ज्ञास,
 कविकोविदने एनी कचेरी तजावुंछुं;
 भवाइ जोइने रीझी जाय रजवाडा बधा,
 ज्ञांड वाणी रोज एने घेर हुं ज्ञणावुंछुं.
 ज्ञणेलने भाळवा कदी हुं भूपती न देजुं,
 अभएनी ओळखाण अतीसे करावुंछुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'राजुंछुं. ७
 तायफा तेडावे रोज नवनवा नाचवाने,
 जाचवाने आवे एने धके हुं मराजुंछुं;
 रात एकना हजार के वधारे दाम देइ,
 दरबार मांही नित्य नायका नचाजुंछुं.
 राग रागणीथी रीझे केफ करी राजाजीतो,
 पछी पटराणी करी जनाने घलाजुंछुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'राजुंछुं. ८

नायका नठरीने बनावी देजं पटराणी,
 पछी राजाजीने एना हाथमां नचावुंछुं;
 सारा सारा कुळतणी बीजी सामा होय पण,
 अनादर एहनो अंतरमां कराउ छुं.
 हकदार वारसने राज मळवा न देजं,
 नायकाना दीकराने गादी देवरावुंछुं;
 गरणी कहेछे शृंग लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. ए
 पटराणीने कदापी पुत्र थयो होय पण,
 अनौरस पुत्र पछी एहने ठरावुंछुं;
 राखेलीनां सगावा'ला राजमां करे ते थाय,
 जरीना बोलाय एवो जुलम करावुंछुं.
 रायतणा शाळा तेने कोइ कहे नहीं काळा,
 काळा मोढावाळा पासे प्रजाने पीडावुंछुं;
 गरणी कहेछे शृंग लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. १०

प्रजानो पोकार पुरपती तणी पास कदी,
 जावा नव देजं एवो जापतो रखावुंछुं;
 पोकार करवा कदी प्रजापती पास जाय,
 तेने पछी पाछळथी दंड देवरावुंछुं.
 आंख छता आंधळो बनावी देजं अधीपती,
 नर होय छता तेने खरमां खपावुंछुं,
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. ११
 रैयतना सुखना साधनो बधा दुर करी,
 रांकडी रैयतने हुं रोज रगडावुंछुं;
 रायतणी नितीने तजावी देजं तरत हुं,
 अनितीना अर्णवमां अंधोळ करावुंछुं.
 प्रजातणी दाद न लगार शुणे कोइ दीन,
 राय हाथ रैयतनी आबरु लुंटावुंछुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'रावुंछुं. १२

कुसंप करावुं हुं कुटुंबपां कसुंषा थकी,
 मांहो मांहे वैरता वधारीने लडावुंछुं;
 जाइ बुरु करे सगा जाइ तणुं स्नेह थकी,
 नकी पुत्र तणे हाथे पीसने मराउंछुं.
 कहुं गणगारे नहीं कोइनुं कुटुंब मांहो,
 कुटुंबनी मांहो मांहे आवरु लुंटाउंछुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पेराउंछुं. १३
 जाइनी सगाइ तो भुंसाइ जाय अंतरथी,
 वेरवाइ साथ हुं सगाइ वधराउंछुं;
 वात छानी वेरी पासे जइ घरतणी करे,
 वैरी तणी पासे एनुं घर बगोवावुंछुं.
 कुटुंबान्निमान छोडी कृळने खराब करे,
 धरे नहीं लाज नीरलज हुं बनावुं छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पेराउंछुं. १४

लडाइना मेदानमां भाइ फरी जाय सामो,
 शत्रु तणी फोजमांही एने मोकलाउ छुं;
 मारा ज्ञाइ तणी हारथ थाय केम रणमांही,
 एवी बधी युक्ति एने मुख उचराउछुं.
 शत्रु तरफथी बधु मान अपावीने पछी,
 कोडे करी कुळ निकंदन हुं कराउछुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राउछुं. १५
 आर्य कुळ तणां होय दीपक ते ओलवीने,
 दीवा तणी पाछळ अंधारु हुं कराउछुं;
 लाज तणी धरे ना लगार दरकार उर,
 यवनने घेर एनी कन्या देवराउछुं.
 शरीरथी नसाडी तमाम शूरातन पछी,
 मलेच्छनी आगळ हुं ओळंग जराउछुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राउछुं. १६

कसुंबाने काजे दायरा भणी दोढाज रोज,
 घर तजावीने बा'र रोज रखडाजछुं;
 राज होय थोडुं पण वखाण कराज वडा,
 प्रेमदा पछी हुं चार पांच परणाजछुं.
 राज पडे कसुंबाना कंफमां बेज्जान बनी,
 राणीयो रूपाळीने हुं जनाने घलाजछुं;
 गरणी कहेछे शृंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राजछुं. १७
 रंजा जेवी राणीयोने सूख देखवा न देजं,
 अवतार एहनां अफळ हुं कराज छुं;
 मेडीए जवानो वारो आठ दश मासे आवे,
 एम रुडी राणीयोने विपत्ति पडाज छुं.
 वारो होय त्यारे राजमो'लमां पधारे पण,
 अफीण विशेष आपी झोका खवराजं छुं;
 गरणी कहेछे शृंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राजछुं. १८

राणी साथे बात करवानी नवराश नहीं,
 राजमंदीरमां राते कसुंबो कढाउ छुं;
 हजुरी खवास कोड करीने कसुंबो काढे,
 लीधु होय तोय तेने वधु लेवराउ छुं.
 आवी रीते रोज रोज देव कसुंबानी राखी,
 दीनप्रतीदीन हुं विशेष पीवराउ छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राउ छुं. १९
 राजगादी जाळववा कुंवर न थाय पछी,
 केवुं रायतणे करे कारज कराउ छुं;
 खोटो गर्ज राणीने छे एवी बधे बात करे,
 बीजाना वालकने बेचातो लेवराउ छुं.
 घांची मोची कोळीने कुंजार के कसाइ होय,
 तेने लेवरावी राज वारस ठराउ छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राउ छुं. २०

कारजारी तणे वस करु राजाजीने रोज,
 कारजारी कहे तेवुं काम तो कराज छु;
 राणी पासे वाणी कारजारी कहे तेज बोले,
 राणी तणी वातो एने मोढे केवरान छुं.
 राणी कारजारी तणे वस रहे नहीं तयारे,
 राजाने जंजेरी बोजी राणी परणान छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'रान छुं. ११
 कारजारो गमे तेम करे राजमांही तोय,
 रायतणे मोढे एना वखाण कराज छुं;
 रांकडी रैयतपर जुलम करे तथापी,
 करे फरीयादी तो हुं चामडी चीरान छुं.
 रायतणे मोढे कोइ जाय न रैयतमाथी,
 राजाने बंगला रुपी शुळीए चडान छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'रान छुं. १२

दाद न लगार सुणे रैयतनी कोइ बार,
 पीडामांही राज एनो प्रजाने प्रजाळुंछुं;
 धक्का मुकी खाइ कोइ जाय दरबार पास,
 आश एना अंतरनी अंतरे रखाउ छुं.
 कारजारी सामी आंख उंची करे नहीं कोइ,
 करे जो कदापी केद एहने कराउ छुं;
 गरणी कहेछे थुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राउ छुं. १३
 लाकडाना घोडा गढ घेरवान कामलागे,
 तेम ठाली ठाकोरने ओडुं ठेरवान छुं;
 राजनी तपास करे तो तुरत कारजारी,
 पासे एने व्यञ्जिचार मारगे चडाउ छुं.
 अनिती करे अपार नितीनो करे धिःकार,
 बारेवाट हुं ए बेवकुफने बनाउ छुं;
 गरणी कहेछे थुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राउ छुं. १४

नाणा पाणा जेम नाखे वापरी कुमारगमां,
 सुमारग थकी एने वंगळो रखाज छुं;
 रांड ज्ञांड तणा तो कौज्ञांडमां पडे भूपती,
 रोष आणी कोष खंते खाली हुं कराज छुं.
 नाणा खुटे खजीनेथी त्यारे वापरवा माटे,
 शेठ साहुकार पासे व्याजे लेवराज छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'राजछुं. २५
 व्याज तणो ज्ञार वधू भूपतिने शीर पडे,
 त्यारे प्यारु परगणु घरेणे मुकाजछुं;
 खरच करावीने खुवार करुं खंत थकी,
 जर घटाडे तो एनुं घर वगोवाज छुं.
 राज नानुं होय पण जुठी नामनाने माटे,
 गजा उपरांत एने पगलां ज्ञराज छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उत्तरावी पछी टोपीयो पे'राज छुं. २६

तजावुं हुं राज ताज तजावुंज शीर थकी,
 नकी ए नठोरने हुं ढोरमां खपाज छुं;
 ज्ञान नहीं भूपतिने बनीने बेज्ञान रोज,
 रोज जेवो करी एने रोज रखडाज छुं.
 वापरवा वित्त नहीं उद्यममां चित्त नहीं,
 हित्तने अहित्तनो विचार हुं तजाज छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राज छुं. १६
 नाणा पाणा जेम वापरे नहीं विचार उर,
 सुर एना सरीरथी साबदु नसाडुछुं;
 झोळां खाय डोळां जेम आखोदीन उंधीरहे
 अकलने एना थकी आघी हुं बेसारुछुं.
 रीतमां न जाणे करे विपरीत नित्य नित्य,
 चित्त एनुं चाक जेम चकरे चडाज छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राज छुं. १७

रे'वा देजं नहीं रतिजार एनी पासे राज,
 राज काज तजाबी खुवारमां खपाज छुं;
 देहनी लगार दरकार करे नहीं कदी,
 मदी तणी पासे एनुं मस्तक नमाज छु.
 जार होय नहीं खावा तोय जार कर्म करे,
 ठरे व्यन्निचारी एनि लाज खोबरान छुं;
 गरणी कहेंछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राज छुं. २९
 जोइ राब तणी रीत लागे विपरीत पण,
 बीजाने हुं दा'डो एनो दाखलो देखाहुंछुं;
 रांक रजपुत पण हर्षथी बंधाण करे,
 धरे न लगार बोक नाणुं वपराज छुं.
 खेतर उपर नाणां व्याजे लेवरावी पछी,
 वेपारीने घेर एने रोज रखडाज छुं;
 गरणी कहेंछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयां पे'राज छुं. ३०

अघाट गराश मांडी आपवा गरासीयाने,
 अफीणना केफमां अंतरे उतराउ छुं;
 मंडावी गराश चास कसु नव राखुं पास,
 आसपास एने हुं जमंगे अथडाउ छुं.
 नाणुं नव होय पण अफीण विना न चाले,
 त्यारे एने चोंपे करी चोरीयो कराउ छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राउ छुं. ३१
 चोरी ए लबाड करी मार खाय मुलकमां,
 आबरु अपार अखीलमां खोवराउ छुं;
 कोइ विश्वास करे नहीं पास राखी तेने,
 चोरी जसे एवां शक अंगे नपजाउ छुं.
 सूरि राज इंद्र तणी आणाने अलग करी,
 एथी ए लबाडने हुं रोज रखडाउ छुं;
 गरणी कहेछे शुंण लल्लु हुं गरासीयाने,
 ताज उतरावी पछी टोपीयो पे'राउ छुं. ३२

મનહરમાળા ભાગ ૨ જો.

કિમ્મત અરધો આનો.

ગુર્જર, મરુધર, મેવાડ અને મા
લવાના સ્વધર્મિ માફતને સ્વાસ
મલામણ કરવામાં આવેછે કે
જો તમારે જૈની પુસ્તકો છપાવ
વાં હોય, વેચાથી મંગાવવાં હોય
અગર જૈનધર્મ સંબંધી કોઈ પણ
ચીજ મંગાવવી હોય તો નિચેને
શિરનામે પત્ર લેખવો.

અમદાવાદ { શાહ લલ્લુ વલ્લભ
યુનિયન પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ
(ટંકશાળ)

